

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO I

PHILOSOPHIA-SOCIOLOGIA

VOL. XXI /XXII

LUBLIN

1996/1997

UNIwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
ISSN 0239-4243

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

K O M I T E T R E D A K C Y J N Y

REDAKTOR NACZELNY

Grzegorz Leopold Seidler

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO

Wiesław Skrzydło, Wiesław Śładkowski

REDAKTORZY SEKCJI

A	MATHEMATICA	Adam Bielecki, Jan Krzyż
AA	CHEMIA	Kazimierz Sykut
AAA	PHYSICA	Jan Siewewiesiuk
B	GEOGRAPHIA, GEOLOGIA ETC.	Józef Wojtanowicz
C	BIOLOGIA	Zbigniew Lorkiewicz
D	MEDICINA	Stanisław Bryc
DD	MEDICINA VETERINARIA	Zdzisław Gliński
DDD	PHARMACIA	Romuald Langwiński
E	AGRICULTURA	Adam Szember
EE	ZOOTECNICA	Marian Budzyński
EEE	HORTICULTURA	Maria Tendaj
F	HISTORIA	Wiesław Śładkowski
FF	PHILOLOGIAE	Alina Aleksandrowicz
G	IUS	Wiesław Skrzydło Antoni Pieniążek — zastępca redaktora
H	OECONOMIA	Ryszard Orłowski
I	PHILOSOPHIA — SOCIOLOGIA	Zdzisław Cackowski
J	PAEDAGOGIA — PSYCHOLOGIA	Stanisław Popek
K	POLITOLOGIA	Jan Jachymek

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO I

PHILOSOPHIA-SOCIOLOGIA

VOL. XXI /XXII

LUBLIN

1996/1997

UNIwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
ISSN 0239-4243

RECENZENCI

PROF. DR KAROL BAL, PROF. DR ANDRZEJ SIEMIANOWSKI

OPRACOWANIE REDAKCYJNE
ALICJA ZAGÓRSKA-CZARNECKA

TEUMACZENIE
na język angielski
JERZY ADAMKO

PROJEKT OKŁADKI
I STRON TYTUŁOWYCH
JERZY DURAKIEWICZ

SKŁAD I ŁAMANIE
MACIEJ KOCIUBA

KOREKTA TEKSTÓW
w języku angielskim
JADWIGA BRANICKA

ISSN 0239-4243

WYDAWNICTWO UNIwersytetu MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ
Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin, tel. (0-81) 537-53-02, 537-53-04

DRUK: ZAKŁAD POLIGRAFII WYDAWNICTWA UMCS

ANNALIS
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN - POLONIA

VOL. XXI i XXII

SECTIO I

1996/1997

Wydział Filozofii i Socjologii UMCS

Spis treści

Table of Contents

I

TEORIA POZNANIA I METODOLOGIA

KAZIMIERZ JODKOWSKI

- Kreacjonizm a naturalizm nauk przyrodniczych 11
Creationism and Naturalism of Natural Sciences 26

PIOTR GIZA

- Filozoficzne i metodologiczne aspekty komputerowych systemów odkryć naukowych 27
Philosophical and Methodological Aspects of Computer Discovery Systems 42

ANDRZEJ NOWAKOWSKI

- Główne idee filozofii języka D.Dawidsona 43
The Main Ideas of D. Davidson's Philosophy of Language 60

**EWA DROŹDZIKOWSKA-MIENKOWSKA,
MAREK MIENKOWSKI**

- Filozofia J. R. Searle'a. Rzecz o intencjonalności 61
Philosophy of J.R.Searle. A Question of Intentionality 74

JÓZEF DĘBOWSKI

- Naoczność i jej rodzaje w ujęciu K.Twardowskiego i L.Blausteina 75
Evidence and Its Kinds in the Conceptions of Kazimierz Twardowski and Leopold Blaustein 96

II FILOZOFIA – HISTORIA – WARTOŚCI

HONORATA JAKUSZKO	
Idea wychowywania ku wolności w teologii Augusta Hermanna Frankego	99
The Idea of Education Towards Freedom in the Theology of August Hermann Francke	113
ZDZISŁAW J. CZARNECKI	
Historia i religia. Dwa warianty oświeceniowego historyzmu	115
History and Religion. Two Variants of the Enlightenment Historicism	131
ANDRZEJ OSTROWSKI	
Egzystencja jako „stan” a człowiek wobec własnego istnienia i Boga w myśli S. Kierkegaarda	133
Existence as a State and Man in the Face of His Own and God’s Existence in S. Kierkegaard’s Thought	149
LESZEK KOPCIUCH	
Idea kryzysu w historiozofii Burckhardta	151
The Idea of Crisis in Burckhardt’s Philosophy of History	167
ANDRZEJ KAPUSTA	
Między historią a filozofią, czyli Michela Foucault poszukiwanie nowego projektu filozofii	169
Between History and Philosophy or Michel Foucault’s Search for a New Design of Philosophy	182
TADEUSZ SZKOŁUT	
Tradycja versus twórczość	183
Tradition versus Creation	198
PAWEŁ BYTNIEWSKI	
„Jak słowa łączą się ze światem” – czyli jak być biernym antyfundamentalistą	199
How Words Connect with the World or How to Be a Passive Fundamentalist	208
ANDRZEJ NIEMCZUK	
Wolność a wartość	209
Freedom and Value	219
HALINA RAROT	
Wstęp do filozofii moralnej M.M.Bachtina	221
Introduction to M.M.Bachtin’s Moral Philosophy	239
ROMAN JĘDRZEJEWSKI	
„Niedojrzałość narodowa”. Próba porównania myśli S. Brzozowskiego i W. Gombrowicza	241
„National Immaturity”. A Comparison of Thought of S. Brzozowski and W. Gombrowicz	253

STANISŁAW JEDYNAK

- Destruam et aedificabo*, czyli filozofia techniki Zachodu 255
Destruam et aedificabo or the Philosophy of Western Technology 270

DIONIZY TANALSKI

- Grypa dotarła do Naprawy, czyli o epoce postchrześcijańskiej 271
 Flu Reached Naprawa or On the Post-Christian Age 278

III

WYKŁADY HABILITACYJNE
NA WYDZIALE FILOZOFII I.SOCJOLOGII UMCS

JOLANTA ŻELAZNA

- Platońska *Politeia* jako nauka o duszy (na motywach teorii C.G.Junga) 281

MAREK SZULAKIEWICZ

- Myślenie fundamentalistyczne, jego destrukcja i próby odnowy 293

RECENZJE I NOTY O KSIĄŻKACH 305

- KATARZYNA GURCZYŃSKA, *Uwagi o religii i etyce*, czyli Wittgenstein inaczej; L. Wittgenstein, *Uwagi o religii i etyce*, Kraków 1995, Wydawnictwo Znak, wprowadzenie i wybór tekstów W.Sady, tłumaczenie M.Kawecka, W.Sady, W. Walentukiewicz. 305

- LESŁAW HOSTYŃSKI, Na pograniczu kultury i natury; *Natura a kultura*, red. Anna Drabarek, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 1995. 309

- ROMAN JĘDRZEJEWSKI, Wielkie problemy i mała filozofia; R. Gordon, *Filozofia i wizja*, tłum. T.Buksiński i L. Sikorska, Wydawnictwo Naukowe Instytutu Filozofii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 1995. 313

- MAGDALENA MICHALIK, A. Kościółek, *Człowiek Ewangelii w „Dzienniku pisarza” Fiodora Dostojewskiego*, Toruń 1994. 316

- MAREK MIEŃKOWSKI, Komputer miarą wszechrzeczy; John.R.Searle, *Umysł, mózg i nauka*, tłum. J. Bobryk, Warszawa 1995. 319

- JAROSŁAW J.SAK, Człowiek czy osoba; Harold J. Morowitz, James S.Trefil, *Jak powstaje człowiek. Nauka i spór o aborcję*. Tłum. Barbara Szacka. PIW, Warszawa 1995. 323

- TADEUSZ SZKOLUT, Przygodność – ironia – solidarność; *Między pragmatyzmem a postmodernizmem. Wokół filozofii Richarda Rorty’ego*, red. Andrzej Szahaj, Wyd. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 1995. 326

- EWA WÓJCICKA-ROMANIUK; Władysław Szumowski, *Historia medycyny filozoficznie ujęta*, Wyd. Med. Sanmedia, Warszawa 1994. 330

- HALINA RAROT, Smakowanie Innego; Zygmunt Bauman, *Ciało i przemoc w obliczu ponowoczesności*, Wykłady Kopernikańskie w Humanistyce, Toruń 1995. 332

- BEATA A. CESSAK; „Dialogue and Humanism. The Universalist Journal”, vol. 4, 1994 np 1. 336

